

6. Для кожного працівника Державного бюро розслідувань діє принцип законності, справедливості, неупередженості, незалежності і персональної відповідальності.

7. Також діє принцип єдиноначальності, він не заперечує принципу процесуальної самостійності слідчого органу Державного бюро розслідувань.

Виходячи з загального положення та спираючись на сукупність всіх вище перерахованих фактів, можна сказати, що основним завданням ДБР є встановлення справедливості у суспільстві шляхом незалежного та всебічного розслідування злочинів задля притягнення винних до відповідальності, незважаючи на їхні посади, зв'язки та ресурси. Не менш важливими завданнями Державного бюро розслідувань є своєчасне запобігання, виявлення та припинення злочинів, які мають бути реалізовані, адже саме на це очікує суспільство.

Науковий керівник: заступник декана факультету адвокатури з наукової роботи, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Чекмарьова Лариса Юріївна.**

Жоголева Т. С.

студентка 2-го курсу факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ КОНКУРСІВ ДЛЯ ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДУ У ДЕРЖАВНОМУ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Питання, яке підіймається у роботі, є надзвичайно актуальним. По-перше, на час її написання ДБР можна назвати новоствореним органом, у якому ще доволі активні процеси, що змінюють або доповнюють кадровий склад бюро, а разом з тим випробовується чинний порядок проведення конкурсу. По-друге, об'єктивна реальність така: рівень довіри громадян до правоохоронної системи є вкрай малим, здавалось би, цю ситуацію мало б поліпшити створення ДБР і його ефективна діяльність, проте, не намагаючись визначити природи цих фактів, зазначимо, що проти директора бюро, за його ж словами, наразі подано чотири адміністративні позови, а представники Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань висловили останньому недовіру. В таких умовах теоретичне обґрунтування

існуючого порядку проведення конкурсу на посади до ДБР і вироблення рекомендацій щодо можливого його поліпшення є, на мою думку, у часі (Реформи — Труба: громадські діячі висловили недовіру директору ДБР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://povin.com.ua/189879-20-04.html>; Проти директора ДБР подали чотири позови [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://espreso.tv/news/2019/04/25/proty_dyrektora_dbr_podaly_chotyru_pozovy).

Розглядаючи питання проходження конкурсу та прийняття працівників Державного бюро розслідувань відзначимо, що на конкурсантів розповсюджуються не лише високі професійні вимоги, але й вимоги щодо особистих, ділових та моральних якостей, що, очевидно, в перспективі матиме позитивний вплив та підвищення відсотку населення що виражає довіру до правоохоронної системи України. Потребує уваги також і той факт, що відповідно до ст. 14 Закону України «Про державне бюро розслідувань», вступ на службу до бюро відбувається на конкурсній основі. Так, наприклад, конкурс на заміщення вакантних керівних посад (директора, першого заступника та заступника, директорів територіальних управлінь Бюро) проводить Комісія, члени якої мають серед якостей мати високу ділову репутацію, юридичну освіту, професіоналізм і мораль, авторитет.

До складу Конкурсної комісії входять:

- три особи, визначені Президентом України;
- три особи, визначені Верховною Радою України за поданням комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать організація та діяльність органів досудового розслідування;
- три особи, визначені Кабінетом Міністрів України.

Серед позитивних моментів також потрібно відзначити чітку визначеність і регламентацію процедури проведення конкурсу до ДБР, що включає в себе:

- 1) оголошення про проведення конкурсу;
- 2) прийняття та розгляд поданих документів для участі в конкурсі;
- 3) кваліфікаційний іспит;
- 4) психофізіологічне дослідження із застосуванням поліграфа;
- 5) співбесіда;
- 6) визначення переможців конкурсу.

Для проведення конкурсу на зайняття посад в ДБР Директор ДБР утворює Комісію, затверджує її персональний склад. Комісія утворюється у складі п'яти осіб, з яких не менше трьох є представниками ДБР.

В додаток до цього, відповідно до ст. 13 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» від 12.11.2015 р., що висвітлює порядок набору і призначення на посади керівників підрозділів центрального апарату ДБР, так і директорів його всіх його територіальних управ-

лінь, цих осіб мала б підбирати зовнішня конкурсна (та сама що й директора ДБР та його двох заступників) комісія із дев'яти осіб, склад якої зазначався вище. Як зазначає О. Баганець, останні таких повноважень за законом не мають. Так, за підрахунками вищевказаного автора, саме на цю комісію покладено повноваження, і в більшій мірі обов'язок здійснити відбір сотні осіб з кандидатів, що є суттєвою цифрою та може тривати довше, ніж того потребують реалії держави. У зв'язку цим, доцільним вбачається внесення змін до ст. 13 вищенаведеного Закону, з залишенням за комісією повноваження по відборі лише керівників управлінь центрального апарату бюро, його територіальних управлінь, а здійснення конкурсу на всі інші посади в центральному апараті бюро покласти на комісії внутрішнього формування, які будуть створені Директором бюро, або тою ж зовнішньою комісією, і які могли б здійснювати конкурсний відбір більш оперативно, що забезпечить швидкість до укомплектування складу органу (Баганець О. Проблеми створення Державного бюро розслідувань [Електронний ресурс] // Протокол: юридичний інтернет-ресурс. — Режим доступу: http://protokol.com.ua/ua/problem_i_stvorenniya_derzhavnogo_byuro_rozsliduvan/).

У якості висновків зазначимо, що створення ДБР є дійсно складним та тривалим завданням, досягнення якого є суттєвим кроком на шляху реформування правоохоронної системи, а в умовах політичної та економічної напруги, наявності певних недоліків у формуванні органу є звичайним робочим процесом. Роботу отримують учасники конкурсного відбору, які відповідно до рейтингу замуть найвищі позиції. Саме тому, для якісного складу ДБР важливе значення мають вимоги, що висуваються до кандидатів, а також сам процес добору кадрів, що має бути чесним і прозорим на кожному з етапів.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук *Деменчук Марина Олександрівна*.